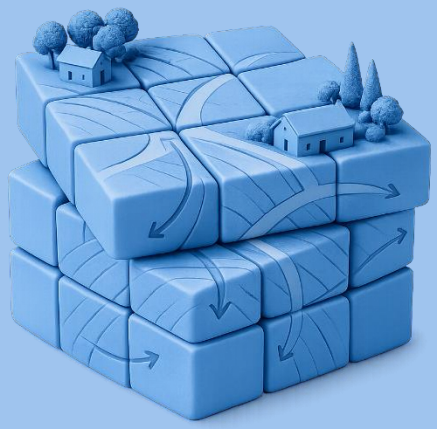
PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

La sostenibilitat dels espais rurals

AFRONTEM ELS REPTES DEL DESPOBLAMENT

Del 27 d'abril de 2026 al 2 de juny de 2027

Els espais rurals ocupen avui un indret central en alguns dels grans debats socials, econòmics i ambientals del nostre temps. El despoblament, l'envelliment, l'accés a l'habitatge, les desigualtats territorials, les migracions, la transició ecològica o les cures plantegen preguntes fonamentals sobre com sostenir la vida i garantir l'equilibri territorial durant les properes dècades.

Aquest cicle de reflexió, **impulsat per l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa"** al Palau Macaya, **en col·laboració amb l'Àrea Social de la Fundació "la Caixa"** i connectat amb la **Convocatòria d'Acció Social en l'Àmbit Rural**, proposa un espai d'anàlisi, diàleg i construcció col·lectiva a l'entorn dels reptes i les oportunitats dels territoris rurals contemporanis.

El programa de reflexió combina **coneixement acadèmic, investigació social, experiències territorials i participació d'agents socials** per generar mirades complexes i útils sobre els grans **reptes socials** actuals.

El cicle, sota la direcció científica d'**Òscar Prieto-Flores**, professor de la Facultat de Psicologia i Educació de la Universitat de Girona, connecta **investigació, polítiques públiques i experiències locals** per afavorir **l'intercanvi d'aprenentatges, identificar consensos, tensions, aprenentatges, propostes emergents i noves perspectives d'acció.**

Els quatre blocs temàtics s'estructuren en:

- **Conferència oberta** al públic
- **Tres tallers participatius** en format tancat per afavorir l'intercanvi i el treball col·lectiu
- **Un taller al territori** juntament amb entitats i agents locals per traslladar els debats a una realitat territorial concreta i contrastar els reptes tractats des de l'experiència local
- **Sessió de síntesi tancada** per compartir aprenentatges, evidències i experiències

A més de sessions **presencials al Palau Macaya**, les activitats en obert es retransmeten en ***streaming*** i, de manera permanent, es poden consultar a l'Arxiu digital, juntament amb les relatories i els informes generats.

PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

CONFERÈNCIA INAUGURAL

27/4/2026
Territoris del benestar: temps i lloc a l'abast de la vida

En un context marcat per l'acceleració urbana, la desigualtat territorial i la crisi ecològica, la sessió contribueix a repensar el benestar i la qualitat de vida des d'una perspectiva territorial i reflexionar sobre noves maneres d'organitzar el temps, la proximitat i els serveis per construir territoris més habitables, sostenibles i connectats amb les necessitats quotidianes de les persones.

Ponent: **Dr. Carlos Moreno**, Université Paris 1 Panthéon Sorbonne

PRIMER BLOC DE REFLEXIÓ SOBRE JOVES I DONES EN ENTORNS RURALS

Les condicions que permeten construir projectes de vida al medi rural a partir de les experiències de joves i dones comprenen qüestions vinculades a l'arrelament, la participació, l'accés a l'ocupació i l'habitatge, les desigualtats de gènere i les oportunitats de regeneració social i econòmica.

12/5/2026 - Conferència | Més enllà de l'èxode i el despoblament. Joves, arrelament i futurs rurals possibles

Quines condicions fan possible quedar-se, tornar o construir un projecte de vida al medi rural? A partir de diferents experiències i mirades, reflexionarem sobre les expectatives, les barreres i les oportunitats que travessen les noves generacions en relació amb l'arrelament, l'emancipació i el futur dels pobles.

A càrrec de: **Dr. Francisco Simoes**, ISCTE; **Dr. Michael Corbett**, Acadia University; **Sara Álvarez**, Asociación EPA!; i **Lucas Rodríguez**, El Cinorrio. Talleres participativos

Moderat per: **Òscar Prieto-Flores**, Universitat de Girona

PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

Tallers participatius

Coordinació: **Òscar Prieto-Flores,** Universitat de Girona

13/5/2026
La participació dels joves del medi rural a l'esfera pública

20/5/2026
Els reptes de les dones joves i la diversitat de gènere a l'entorn rural

27/5/2026
El repte de l'ocupació i l'habitatge en la regeneració dels espais rurals

11/6/2026
Taller al territori per traslladar els debats del bloc a una realitat concreta i contrast de reptes des de l'experiència local

16/6/2026 - Sessió de síntesi i conclusions

Es comparteixen aprenentatges des de la reflexió teòrica, evidència científica i experiència pràctica i una recerca rural impulsada en el marc de les convocatòries de l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" i s'obre un espai de diàleg amb entitats i participants.

SEGON BLOC DE REFLEXIÓ SOBRE MIGRACIONS I MÓN RURAL

El paper les migracions en la transformació dels espais rurals tracta tant els processos d'acollida de nova població com les dinàmiques de sortida, retorn i mobilitat entre el camp i la ciutat.

14/10/2026 - Conferència | Processos d'acollida als espais rurals. Mites i realitats

Quin paper tenen les migracions en la revitalització dels espais rurals? Els processos de sortida del camp i les dinàmiques de retorn i arribada de nova població es veuen afectats per mites i realitats de l'acolliment, les oportunitats i les tensions sobre la vida social, econòmica i comunitària dels pobles.

Moderador: **Xavier Casademont,** Universitat de Girona

Ponents: **Laura Oso,** Universidade da Coruña; **Carlos Giménez,** Universidad Autónoma de Madrid, i **Blanca Garcés-Mascareñas,** CIDOB

PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

Tallers participatius

15/10/2026
Processos d'acollida de la població estrangera

22/10/2026
La immigració de la ciutat al camp

28/10/2026
Emigració del camp a la ciutat

10/11/2026
Taller en el territori per analitzar com els processos migratoris impacten en la vida comunitària i en la sostenibilitat local.

16/12/2026 - Sessió de síntesi i conclusions

Es comparteixen aprenentatges des de la reflexió teòrica, l'evidència científica i l'experiència pràctica i una investigació rural impulsada en el marc de les convocatòries de l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" i s'obre un espai de diàleg amb entitats i participants.

TERCER BLOC DE REFLEXIÓ SOBRE TRANSICIÓ ECO-SOCIAL

Tracta els impactes socials i territorials de la transició ecològica i les relacions d'interdependència entre el món rural i l'urbà, explorant noves formes d'innovació social, sostenibilitat i gestió dels recursos naturals.

12/1/2027 - Conferència | Transformacions eco-socials i cohesió territorial

Com es poden construir pactes més justos i sostenibles entre el món rural i l'urbà en plena transició ecològica? Aquesta conferència tracta les relacions d'interdependència entre territoris, els reptes de l'ús i la regeneració dels recursos naturals i les noves formes d'innovació social i cultural que emergeixen als espais rurals.

Moderador: **Ricard Espelt**, UOC - Urban Transformation and Global Change Laboratory (TURBA Lab).

Ponents: **Marta Lozano Molano**, presidenta Wazo Coop, Extremadura; África Rodríguez García, Cofundadora de Rural Hackers, Galícia; Federica Ravera Cerda, investigadora de la Universitat de Girona.

PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

Tallers participatius

13/1/2027
Recursos naturals i transició verda

20/1/2027
Relacions entre món rural i urbà

27/1/2027
Innovació social rural

17/2/2027
Taller en el territori amb agents locals per connectar els debats del bloc amb reptes sobre la transició ecològica i territorial

16/3/2027 - Sessió de síntesi i conclusions

Es comparteixen aprenentatges des de la reflexió teòrica, l'evidència científica i l'experiència pràctica i una investigació rural impulsada en el marc de les convocatòries de l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" i s'obre un espai de diàleg amb entitats i participants.

QUART BLOC DE REFLEXIÓ SOBRE BENESTAR I CURES

Les cures i les xarxes comunitàries es converteixen en pilars fonamentals de la sostenibilitat de la vida en els pobles i sorgeixen nous models de benestar més inclusius i arrelats al territori.

5/4/2027 Conferència: Xarxes comunitàries i cures

Com se sosté la vida als pobles? S'exploren les cures comunitàries i les xarxes locals com a pilars de la sostenibilitat rural. A través d'un diàleg coral, es tracten els models de cura basats en la comunitat, els reptes de la professionalització i el reconeixement de les cures i les estratègies per a una atenció integral en contextos rurals.

Moderador: **Eduard Carrera,** Universitat de Girona

Ponents: pendents de confirmació

PalauMacaya | unesco Centro Bajo los auspicios de la UNESCO

Tallers participatius

6/4/2027
Models comunitaris de cura

14/4/2027
Professionalització de les cures

21/4/2027
Atenció integral en contextos rurals

12/5/2027
Taller al territori per analitzar experiències de cures i benestar des d'una perspectiva local

1/6/2027 - Sessió de síntesi i conclusions

Es comparteixen aprenentatges des de la reflexió teòrica, l'evidència científica i l'experiència pràctica i una investigació rural impulsada en el marc de les convocatòries de l'Observatori Social de la Fundació "la Caixa" i s'obre un espai de diàleg amb entitats i participants.

CONFERÈNCIA DE TANCAMENT

2/6/2027

Tot imaginant les futures ruralitats

La conferència de cloenda proposa una reflexió oberta sobre els futurs possibles del medi rural. A partir dels debats, els aprenentatges i les experiències compartides al llarg del cicle, es convida a pensar noves maneres d'habitar, cuidar i construir els territoris rurals del futur.

Moderador: **Òscar Prieto-Flores**, professor de la Facultat de Psicologia i de l'Educació de la Universitat de Girona.

Ponente: **Michael Woods**, Professor de Ciències Socials Transformatives, Universitat de Aberystwyth.